

Ryhmäpuheenvuoro talousarviosta

Hyvä puheenjohtaja ja hyvä muu kokousväki,

Positiivisena asiana kunnan näkymistä ryhmämme nostaa esiin sekä työllisyysasteen kehittymisen odotettua parempaan suuntaan että yritystoiminnan piristymisen, kuten lupaavat uutiset Kaipolasta. Tämä on rohkaisevaa ja luo uskoa tulevaan. Tarvitsemme panostuksia kaikilta tahoilta, jotta saisimme lisää osaavaa työvoimaa, joka myös asettuisi Jämsään.

Talousarviossa nostetaankin esiin, kuinka kilpailu osaavasta työvoimasta tulee kiristymään sekä eri alojen että alueiden välillä. Voimme yhtyä laaja-alaiseen ratkaisuun, jota tilanteeseen esitetään; osaavan työvoiman kouluttamista sekä panostuksia uusien koulutusmallien, työnvälityksen, yrityspalvelun tai asumisen ratkaisuihin. Tästä voisi olla esimerkkinä vaikkapa yhteistyö koulujen ja Kaipolan uudenlaisten osaamistarpeiden välillä tai väestökehityksessä ratkaisevassa asemassa olevien nuorten naisten houkuttelemineen mm. matkailualan töihin. Miten me erotumme tässä kilpailussa?

Myös meille luottamushenkilöille on tässä tehtävä. Vetovoima muotoutuu muun elinvoimatyön, kuten brändityön tai hienosti etenevän ja osallistavan matkailustrategian ohella kaikista niistä mielikuvista, jotka kunnasta ulospäin välittyvät. Vastakkainasettelujen sijaan voimme omalla esimerkillämme myös markkinoida Jämsää hyvänä ja vireänä kaupunkina niin investointeihin, työntekoon kuin vapaa-ajan viettoon.

Kaksi vuotta sitten vinkkasimme osallistuvan budjetoinnin ottamisesta käyttöön. Sillä kirjaimellisesti osallistetaan kuntalaisia arjen asioihin. Olemme tyytyväisiä, että nyt se ollaan ottamassa laajempaan käyttöön. Toivomme, että sitä käytetään ensi vuonna urakalla.

Kannattaakin rohkeasti kysyä kuntalaisilta esimerkiksi liikenneratkaisuista, saavutettavuudesta tai lähiluonnosta. Vaikkapa Vitikkalan kiertoliittymään löytyy vaihtoehtoisia ja halvempia ratkaisuja. Toimivat osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet tunnetusti lisäävät hyvinvointia, kuten myös talousarviossa todetaan.

Kun sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät hyvinvointialueille, kunnan merkittäväksi tehtäväksi jää edelleen ihmisten osallisuuden, henkisen hyvinvoinnin ja terveydentilan edistäminen. Tähän täytyy muistaa satsata. Tämän voi nähdä myös ennaltaehkäisyinä.

Sivistyslautakunta päätti äänestyksen jälkeen korottaa palvelumaksuja. Kymmenen sentin korotus uimahallilipussa voi tuntua pieneltä, mutta on verrattava lähtötasoon. Toivoisimme rohkeita avauksia ja tempauksia väen houkuttelemiseksi esimerkiksi uimahalliin hinnankorotusten sijaan. Kun työväenopiston kurssimaksut ovat selvästi korkeammat kuin naapurikunnissa, se näkyy myös opiskelijoiden, tarjottavien kurssien ja toteutuvien oppituntien määrissä. Tämä ei varmaankaan ole vapaan sivistystyön tavoite.

Jämsän Vihreät: www.jamsanvihreat.fi, Facebook ja Instagram: [jamsanvihreat](#)

valtuutetut: Tommi Tapiainen, Anna-Kaisa Vierinen
varavaltuutetut: Saara Peutere-Heikka, Mari Äikäs

Vihreät De Gröna

Sivistystoimi käsitteli viime kokouksessaan oppilasmääriä. Luvut ovat karut. Meillä on nyt 238 oppilasta vähemmän kuin viisi vuotta sitten. Eikä nousua näytä olevan tulossa. Tämän ei kuitenkaan tarvitse merkitä esimerkiksi henkilöstön vähentämistä. Kun lapsimäärät laskevat eri luokka-asteilla ja kouluilla, niin tappion voi muuttaa tarkoittamaan pienempiä ryhmäkokoja ja lapsen näkökulmasta enemmän aikuisen tukea.

Metsäohjelma pitää mielestämme laajentaa metsävarallisuuden inventoinnista ja hakkuusuunnitelmasta käsittämään laajasti myös luonnon monimuotoisuuden ja kuntalaisten virkistysmahdollisuudet. Kuntalaiset on osallistettava tässäkin ja annettava heille mahdollisuus kertoa omista lähipoluistaan ja -metsistään.

Eryteisesti haluaisimme kiinnittää huomiota valmisteilla olevaan, kaupungin aivan ensimmäiseen ympäristöohjelmaan.

Mielestämme 2020-luvulla ympäristöohjelmaa on syytä tarkastella laaja-alaisesti. Ympäristöpolitiikka leikkaa kaikki sektoreita ja on nykyään myös talous- ja elinvoimapolitiikkaa.

Ympäristöä ajatellessa tulee ottaa huomioon myös kestävyys, monimuotoisuus ja ilmastonmuutos ja erityisesti niihin liittyvät, jatkuvasti kiihtyvät toimintaympäristön muutokset, joista esimerkkinä markkinoiden ja ohjauskeinojen muutokset, kuten hiilimarkkinoiden nopea kehitys. Joistain resursseista saattaa tulevaisuudessa tulla todella kalliita ja toisaalta uudenlaiset toimintamallit voivat olla hyvinkin kustannustehokkaita tai tuoda säästöjä yllättävistä paikoista.

Ohjelma siis auttaa kaupunkia myös tekemään taloudellisesti ja kilpailukyvyllisesti järkeviä päätöksiä ympäristönsuojelullisten näkökulmien lisäksi. Sen voi ajatella olevan jopa jonkinlaista riskinhallintaa. Mielestämme on syytä puhua yhdestä ympäristöohjelmasta, joka sisältää oletusarvona ilmastoasiat, kestävyysajattelun ja monimuotoisuuden vaalimisen. Sen osuvampi nimi voisikin olla esimerkiksi resurssiviisas ympäristöohjelma. Ilmastovelan korko on korkeampi kuin markkinaehtoisien lainan.

Näiden asioiden huomioiminen strategiassa on myös yritysten toimintaympäristön ja ennustettavuuden kannalta keskeistä. Valtiovarainministeri Annika Saarikko totesi Jämsässä käydessään, että jo puolet investoinneista liittyy vihreään siirtymään ja teknologiaan. Se on siis tämän ajan suurin mahdollisuus myös kunnalle. Kysymys onkin, kuinka suuri halu meillä on olla etujoukoissa?

Kaikkiin osa-alueisiin on löydettävissä myös paljon konkreettisia tekoja, joita kaupunginkin on helppo toteuttaa, esimerkkinä vaikkapa kiinteistöjen energiaremontit, jotka maksavat itsensä nopeasti takaisin. Pieni päiväkotit voi kuluttaa suuren koulun verran energiaa.

Kaipolan uudet investointisuunnitelmat näyttävät meille suuntaa siitä, mihin maailma on menossa. Jos hyvin käy, Kaipolaan voidaan saada jopa yliopistojen tutkimustoimintaa ja lisätä synergiaa yliopistokaupunkien kanssa.

Jämsän Vihreät: www.jamsanvihreat.fi, Facebook ja Instagram: [jamsanvihreat](#)

valtuutetut: Tommi Tapiainen, Anna-Kaisa Vierinen
varavaltuutetut: Saara Peutere-Heikka, Mari Äikäs

Vihreät De Gröna

lin kunta taas on hyvä esimerkki siitä, miten mittaamalla ilmastotoimien vaikutuksia myös taloudellisesti niille on saatu laajaa hyväksyntää kunnassa ja toisaalta on voitu seurata kuinka ilmastotoimet ovat vaikuttaneet positiivisesti kunnan elinvoimaan.

Resurssiviisaus vaikuttaa positiivisesti vetovoimaan, kuntalaisten hyvinvointiin ja viihtyvyyteen sekä erityisesti elinvoimaan.

Tulevaisuuden näkymiä luotaava ympäristöohjelma on mielestämme niin tärkeä kokonaisuus, että keskeistä siinä olisi huolellinen yhteinen valmistelu ja osallistaminen, jossa ohjelman sisällöstä ja päämääristä päästään muodostamaan yhteinen käsitys jo valmisteluvaiheessa.

Ympäristön ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvät asiat ovat isoja ja haastavia kokonaisuuksia, mutta uteliaisuudella, kunnianhimoa nostamalla ja yhteen hiileen puhaltamalla voimme löytää myös aivan uudenlaisia mahdollisuuksia.

Kiitos.

Jämsän Vihreät: www.jamsanvihreat.fi, Facebook ja Instagram: jamsanvihreat

valtuutetut: Tommi Tapiainen, Anna-Kaisa Vierinen
varavaltuutetut: Saara Peutere-Heikka, Mari Äikäs

Vihreät De Gröna